

Sabat sa mga pamangkot sang mga mamahayag sa kampus

ni Marco L. Valbuena, Buru sa Impormasyon
Partido Komunista sang Pilipinas

Sining nagtaliwan nga mga semana, kolektibo kag tagsa-tagsa nga ginpaabot sang mga mamahayag sa kampus ang mga importante nga pamangkutanon sa halambalanon sang terorismo, ang pagpasar sang layi nga Anti-Terror Law kag ang paggamit sang *terror-tagging* sang rehimeng Duterte batuk sa PKP kag BHB. Gintipon namon ang mga pamangkot kag mga sabat ni Marco L. Valbuena, Nagapamuno sa Hilikuton Impormasyon sang PKP.

Ginapublisar namon ang mga pamangkot kag sabat bilang ubay kag materyal sa pagtuon nga mahimo gamiton sang mga rebolusyonaryo, aktibista, estudyante, mamahayag kag pati mga ordinaryo nga pumuluho nga luyag mahibal-an ang panan-awan sang PKP sa halambalanon nga terorismo.

Q Ano ang nagtulod sa pagtukod sang partido komunista sa pungsod?

Gintukod ang Partido sa tunga sang nagalala nga krisis sa katilingban, ekonomya kag pulitika. Ang nagingki nga pagpamigos kag pagpanghimulos sa malapad nga masa sa porma sang pyudal nga renta sa duta, pagpang-agaw sang duta, manubo nga sweldo, kawad-on sang trabaho kag krisis sa ekonomya, nagadaku nga utang, korapsyon kag pagtapna sa demokratiko nga mga kinamatarung ang nagpukaw sa pumuluho Pilipino nga maglunsar sang rebolusyonaryo nga paghimakas sa linya sang pungsodnon nga demokrasya agud tapuson ang sistemang malakolonyal kag malapyudal.

Ang pagtukod sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) sang Disyembre 26, 1968 ginbunga sang kakinahanglanon nga pamunuan

sang sahing mamumugon nga Pilipino ang paghimakas sang malapad nga masa sang pumuluho Pilipino para sa pungsodnon kag pangkatilingban nga kahilwayan.

May kakinahanglanon para sa isa ka partido komunista o pangpulitika nga partido sang sahing mamumugon agud magserbi nga abante o nagapamuno sa rebolusyon nga Pilipino. Angkon ang siyentipiko nga panan-awan sa kalibutan, may panindugan kag kusog ang sahing mamumugon nga hugpungon kag pamunuan ang tanan nga demokratiko kag patriyotiko nga mga sahi sa pungsod agud maglunsar sang pangkatilingban nga rebolusyon agud pabagsakon ang reaksyunaryong mga sahi nga daku nga burgesya kumprador kag mga daku nga agalon nga mayduta.

Q Ano ang ginapanan-aw kag mga katuyuan sini para sa pungsod?

Katuyuan sang Partido nga tapuson ang malakolonyal kag malapyudal nga sistema nga sosyo-ekonomiko kag bayluhan ang neokolonyal nga

estado nga nagaserbi nga diktadurya sang daku nga burges kumprador, daku nga agalon nga mayduta kag mga burukrata kapitalista.

Katuyuan sang Partido nga magtukod sang demokratiko nga gubyerno sang banwa nga isa ka gubyerno nga koalisyon o nagahiliugyon nga

prente nga nagatiglawas sa mga interes sang demokratiko kag patriyotiko nga mga sahi sang mamumugon kag mangunguma, kag ang petiburgesya kag pungsodnon nga burgesya.

Sa patag sang ekonomya, katuyuan sini nga magpatuman sang libre nga pagpanagtag sang duta kag pungsodnon nga industriyalisasyon para tapuson ang atrasado nga mga kondisyon sa pungsod, magbun-ag sang progresibo kag moderno nga ekonomya kag iplatar ang

pundasyon para sa sosyalista nga rebolusyon kag konstruksyon sa palaabuton.

Ang programa sang Partido para sa demokratikong rebolusyon sang banwa may kumprehensibo nga adyenda sa patag sang pulitika, ekonomya, katilingban, kultura kag militar kon sa diin igarepresentar ang demokratiko kag patriyotiko nga mga interes sang pumulu-yong Pilipino.

Q Paano maugat sa kasaysayan ang armadong paghimakas kag ngaa sa tan-aw mo malahalon ini sa rebolusyonaryo nga hublag?

Sa kasaysayan, taga ka rebolusyonaryo nga pag-alsa ginapatingkad sang armadong pag-alsa sang masa nga ginpigos kag ginsakop batuk sa ila nga mga manugpigos kag manugsakup. Halin sa una nga rebelyon sang mga ulipon tubtob sa Rebolusyong Amerikano sang 1776, halin sa si-ge-sige nga mga pag-alsa sang mangunguma ni Dagohoy batuk sa mga mananakap nga Espanyol, sa Rebolusyong Katipunan kag inaway Pilipino batuk sa armadong okupasyon sang US sa pagsulod sang siglo, halin sa Sosyalistang Rebolusyong Oktubre sang 1917 tubtob sa rebolusyong Chinese sang 1949 kag ang serye sang mga bag-o nga demokratikong rebolusyon sang ika-20 siglo, pirme nagatungod sang malahalon nga papel ang armadong paghimakas sa mga paghimakas para sa kahilwayan.

Malahalon ang armadong paghimakas bangud yabi nga halambalanon sa anuman nga rebolusyon pangkatilingban ang gahum pangpulitika, ang kakinahanglanon nga agawon ini halin sa reaksyunaryong mga sahi, kag ang kakinahanglanon nga gamiton ini para magtukod sang bag-o nga progresibong areglo. Nagaorganisa sang mga hangaway kag pwersa sang pulis

ang nagahari nga reaksyunaryong mga sahi bilang yabi nga mga elemento sa manugpwersa nga makinarya sini, para proteksyunan ang ila nga propyedad kag ipabilin ang mapiguson kag mapanghimulos nga sistema. Ang yabi nga katungdanan sa anuman nga rebolusyon amo nga dugmukon ang mapiguson nga makinarya nga ini kag magtukod sang bag-o nga armadong estado para makasulong kag makapagpursiger ang progresibo nga mga elemento sang katilingban.

Bangud monopolisado sang nagaharing mga sahi ang gahum pangpulitika, bangud nagapabor ang mga layi sa interes sang mga oligarko, bangud kontrolado sang mga dinastiya sang nagaharing mga sahi ang mga eleksyon, kag bangud ara ang mga korte para protektahan ang ila mga kinamatarung sa pagpanag-iya, wala sang iban nga epektibong pamaagi para sa pigos nga masa kundi nga sakdagon kag isulong ang ila nga mga kinamatarung, luwas sa paguyat sang armas kag magsulong sang rebolusyonaryo nga armadong paghimakas.

Q Ngaa nagapasakup ang mga indibidwal sa mga partido nga nagasulong sang demokratiko nga rebolusyon, partikular ang inyo nga organisasyon?

Sa pinakabasehan nga lebel, ang mga katapu sang Partido, ang Bagong Hukbong Bayan kag ang mga rebolusyonaryo nga organisasyong masa ginatulod sang handum para sa hustisya sosyal kag pungsodnon nga kahilwayan. Tanan sila nagahandum sa pagtapos sa pagpamigos kag pagpanghimulos. Bangud diri, pangunahon nga nagakuha ang Partido sang mga myembro halin sa demokratiko kag progresibong mga sahi, labi na sa mga mamumugon kag mangunguma, nga nagabatas sang pinakamalala nga porma sang kabudlayan kag inhustisya, kag sa sini labing nagahandum sang rebolusyonaryo nga pagbag-o. Wala halos sila sang iban nga madangpan kundi ang maghugpong, mag-uyat sang armas, magpamatuk kag magbato.

Ang BHB, sa partikular, nagakuha sang kadam-an sa mga hangaway sini halin sa masang mangunguma kag pungsodnon nga minorya. Nagakaganyat sila nga mag-entra sa BHB bangud nakita nila kon paano gin-ako sang mga Pulang hangaway ang pagpangapin sa ila mga interes kag pagbato para sa ila kaayuhan. Nakakuha sang kadampig ang masang mangunguma sa BHB sa ila paghimakas batuk sa dik-

tadurya, pagpamigos kag pagpanghimulos sang sahing agalon nga mayduta. Bangud may BHB nga ila hangaway, ang masang mangunguma subong malig-on nga nagatindog nga mataas ang agtang sa atubang sang ila mapang-ulipon nga mga agalon.

Halin sa kabukiran sang Sierra Madre kag Cordillera sa Luzon tubtob sa kabukiran sang Pantaron sa Mindanao, nagaentra kag nagasupporta sa BHB ang mga pungsodnon nga minorya bangud ginapangapinan sang hangaway sang banwa ang ila mga interes kag nagabulig sa ila nga batuan ang pagpang-agaw sang duta sang mga kumpanya sa pagpangtroso, mga tagiya sang plantasyon kag kumpanya sang mina nga protektado sang militar. Bangud sa BHB, may ara sila nga alyado sa ila pagpangapin sa ila aneutral nga duta kag sa pagtib-ong sang ila kultura. Sa una nga kahigayunan sa ila kaysaysayan, ginhatagan sila sang respeto kag importansya, baliskad sa pagmaltrato, terorismo kag intimidasyon nga madugay na nila nga ginaagyan sa idalom sang armadong mga mananakup kag manugpigos.

Q Paano ginapaathag sang PKP ang terorismo?

Sa katuyuan sang subong nga diskurso, mapaathag naton ang terorismo bilang sistematiko nga kalakasan sang isa ka entidad nga nagapasakup sa armadong kumplikto batuk sa mga sibilyan o di-armado nga pumuluyo agud magsabwag sang kahadlok sa kubay nila kag pwersahon sila nga magduko sa kagustuhan sang terorista nga entidad.

Sa ligal nga termino, mahimo nga hambalon nga ang terorismo amo ang hungod nga wala nagasunod sa mga internasyunal nga makatawo nga layi kag pagsulundan sa gera nga ginasaad sa mga instrumento pareho sang Geneva Protocols. Ang mga kumbensyon nga ini

ginbalay para proteksyunan ang mga sibilyan kag ang wala nagapasa-

kup sa armadong mga inaway. Madumduman nga nahimo ang mga ini sang internasyunal nga komunidad sang dekada 1930 sa paglaum nga madula ang mga tipo sang brutalidad kag pagpaantus nga ginhimo sang Holocaust kag mga abuso sa panahon sang World War I.

Q Ano ang tindog ninyo sa terorismo?

Hugot nga ginapamatukan sang Partido kag Bagong Hukbong Bayan ang terorismo. Ang terorismo o kalakasan batuk sa di-armedong mga sibilyan lapas sa basehan nga mga prinsipyo sang Partido.

Ang terorismo isa ka krimen nga wala-untat nga ginakundenar sang Partido. Ginakundenar sang Partido ang terorista nga atake sa World Trade Center sang Septyembre 11, 2001, amo man ang paghulog sang US sang mga bomba atomiko sa Hiroshima kag Nagasaki sang 1945 nga nagpatay sang nagaabot sa sangkap-at ka milyon nga sibilyan. Ginakundenar sini ang paghulog sang US sang 21,000-libra nga “iloy sang tanan nga bomba” sa Afghanistan sang 2017 kag ang wala-untat nga atake sang *drone* kag mga *airstrike* sa Pakistan, Iraq kag Syria sa nagligad nga napulo ka tuig o masobra pa nga nagresulta sa pagkamatay sang linibo nga sibilyan.

Ang imperyalismong US ang pinakadaku nga terorista sa moderno nga kasaysayan nga nagpatay sang minilyon nga sibilyan sa mga gerang agresyon kag pagpanakup nga ginlunsar sini halin nga magsulod ang ika-20 siglo. Ang terorismo sang imperyalismong US ginatulod sang handum nga mag-angkon sang mga bala-ligyaan, pagakuhaan sang hilaw nga materyales kag sakup sang pamuhunan kag kontrol sang ruta sang negosyo. Sa Pilipinas, naglunsar ang mga pwersa nga mananakup sang US sang pinakagrabe nga porma sang terorismo batuk sa

pumuluyong Pilipino sa ginbansagan nila nga “kampanyang pasipikasyon” nga lakip ang kampanya sang 1901 nga himuon nga “naganuynogoy nga kagulangan” ang Samar paagi sang pagpatay sa tanan nga lalaki 10 ka tuig ang edad pataas. Padayon nga nagalunsar sang mahigko nga mapanghilabot nga gera kontra-insurhensya ang US sa Pilipinas gamit ang AFP.

Mapiguson ang terorismo sa pumuluyo. Baliskad ini sa mga katuyuan sang Partido nga hatagan-gahum ang masa. Lapas ini sa katuyuan nga pungsodnon kag kahilwayan sosyal. Indi mabuhian ang rebolusyonaryo nga potensyal sang pumuluyo kon ipaagi sa terorismo. Direkta nga kabanggi sang terorismo ang rebolusyon. Kontrarebolusyonaryo ini.

Kon kontra diri ang pagpati sang PKP kag BHB, wala tani sila makapanggamot sa kubay sang mga mamumugon, mangunguma kag iban pa nga demokratikong sektor, napataas ang ila pangkatilingban kag pangpulitika nga kamuklatan, nakatukod sang ila mga organisasyong masa kag mga organo sang gahum pangpulitika kag nakapahulag sila sang mada-muan.

Padayon nga nagakuha sang kusog ang Partido kag BHB sa bubon sang suporta sang masa bangud malig-on nila nga ginatib-ong ang mga interes kag kaayuhan sang malapad nga masa.

Q Indi bala sa pag-arms batuk sa gubyrno nangin terorista ang PKP/BHB?

Indi. Indi terorismo ang pag-arms sang pigos nga pumuluyo. Unibersal nga ginakilala ang kinamatarung sang pumuluyo nga mag-uyat sang armas batuk sa mapiguson o dumuluong nga mananakup. Makatarungan kag kinahanglanon ang tikang nga ini nga ginakilala halin sa sinadto nga panahon. Bangud sa pagpamigos, wala halos sang makadtuan ang masa kundi mag-uyat sang armas kag pangapi-an ang ila mga kaugalingon.

Ang inaway banwa nga ginalunsar sang Bagong Hukbong Bayan kasugpon sang armedong pagbato sang Katipunan para sa pungsodnon nga kahilwayan. Ang katuyuan amo nga maangkon ang pungsodnon kag pangkati-

lingban nga kahilwayan. Ang mga katuyuan nga ini bug-os sa tagipusuon nga ginahakos sang imol nga masang mangunguma, mamumugon kag iban pa nga pigos nga sahi kag sektor.

Ang inaway banwa pangunahon inaway sang mangunguma, nga nagahatag sang pungsodnon nga dagway sa nagapadayon nga mga pag-alsa sang mangunguma. Padayon ini nga nagadaba-daba sa kaumhan bangud wala sang iban nga mapilian ang masang mangunguma. Sang magtindog ang masa para sa ila kinamatarung kag batuan ang pagpamigos, nagsabat ang mga pyudal nga agalon kag mga dumuluong nga daku nga mananakup sa ekonomya gamit ang armedong kusog, gamit ang mga

masaker, pagpatay kag iban pa nga mga malala nga pag-abuso sa kinamatarung. Ginabuligan sila sang Partido kag BHB nga tukibon ang kusog sang paghiliusa. Ginatudluan sila sang ila manugpigis kon paano magduko. Bangud sa Partido kag BHB, nakahibalo sila nga mag-alsa sang ila nakakuom nga mga kamot.

Ginpalig-on sang tanan nga mga konstitu-

syon nga liberal-demokrata kag sosyalista ang soberano nga gahum sang pumuluyo kag ang ila soberano nga kinamatarung nga magbato kag lutuson ang gubyrno nga nangin mapiguison kag tiraniko o anuman nga dumuluong nga mananakup nga nagalapas sa ila pungsodnon nga soberanya kag integridad sang ila teritoryo.

Q Pero indi bala lapas sa nagaluntad nga mga layi ang pag-uyat sang armas?

Siyempre, hambalon sang mapiguison kag mapanghimulos nga nagaharing mga sahi kag ila mga dumuluong nga agalon nga sila lehitimo kag pakamalauton ang armadong paghimakas. Sa kasaysayan sang pungsod, ang mga rebolusyonaryo kag hangaway para sa kahilwayan permi nga ginasamaran sa tanan nga panawag-- mga bandido, tulisan, insurekto, kag terorista.

Subong, luyag sang mga reaksyunaryo nga pakagamayon ang pagluntad sang isa ka pungsodnon nga gera sibil. Nagabalibad sila nga kilalahon ang PKP/BHB/NDFP bilang isa ka pwersa nga nagapakiggera, bisan pa ginabanggi nila ang ila mga kaugalingon sa pagpamilit sa

BHB nga sundon ang mga talaksan sang internasyunal nga mga layi sang gera kag mga kasugtanan sa tawhanon nga kinamatarung.

Pero sa mata sang pigis nga mga sahi, ang nagahari nga reaksyunaryong rehimen amo ang di-lehitimo bangud wala sini ginatiglawas ang interes sang mayorya nga pumuluyo. Sa malapad nga erya sa kaumhan, halos wala sang presensya ang reaksyunaryong gubyrno maluwas sa militar nga katumbas sang pagpamigos. Diri, ginakilala kag ginasuportahan sang masa ang mga layi kag pagsulundan sang ila kaugalingon nga gubyrno nga sila mismo ang nagtukod sa pundasyon sang ila mga organisasyon.

Q Kilala ang BHB sa paghimo sang mga aksyon militar batuk sa mga korporasyon sang mina kag plantasyon. Ginasiling sang militar nga terorismo ini bangud nagadulot ini sang halit sa di-armado nga mga entidad.

Para amligan ang kapalibutan, ginaobliga sang Partido kag mga organo sang gahum pangpulitika ang mga negosyo nga nagaopereyt sa sulod sang mga rebolusyonaryo nga teritoryo nga magsunod sa mga polisiya nga nagadumili sa dalagkuan nga pagwasak kag pagpuga sang resorsa para sa komersyal o kapitalista nga superganansya. Ang mga polisiya nga ini nagatuyo nga siguruhon ang pag-amlig sang mga resorsa para sa pagpauswag sang industriya sa palaabuton sa idalom sang demokratiko nga gubyrno sang banwa.

Sa pangunahon, ginapatuman ang mga polisiya nga ini sa pamaagi nga mapangganyat. Ginapahanugutan nga mag-opereyt ang mga negosyo para makakita sang rasonable nga ganansya basta nagasunod sila sa rebolusyonaryo nga mga polisiya. Ang pagpamwersa o paggamit sang armadong kusog nagasulod lang kon

ang mga operasyon nga ini hayagan nga nagabale-wala sa mga polisiya para sa pag-amlig sang kapalibutan kag interes sang pumuluyo.

Sa nagligad nga mga tuig, nangin kaalyado sang BHB ang mga pungsodnon nga minorya sa ila nga pagpangapin sa ila nga dutang ancestral. Nagserbi ang BHB bilang tagapangapin sa ila nga paghimakas batuk sa proyekto nga Chico River Dam sa Cordillera. Upod nila nga nagtindog ang BHB sa paghimakas batuk sa mga operasyon sang pagpangtroso pareho sa kay Enrile sa Samar, mga Puyat sa Surigao, ang Nasipit Company sa Caraga, ang mga Alcantara sa kabukiran sang Pantaron, mga

Consunji sa kabukiran sang Daguma kag iban pa.

Sa nagligad nga mga tuig, nagpatuman ang BHB sang mga tikang sa pagsilot batuk sa mga kumpanya nga nagabalibad nga magsunod sa mga polisiya nga ini kag nagadulot sang malubha nga pagkawasak sa kapalibutan kag sa sosyo-ekonomiko nga interes sang pumuluyo.

Ang mga aksyon nga ini ginpatuman sa mandu sang natungdan nga mga organo sang gahum pangpulitika. Sa esensya, ang mga ini pagsap-raktika sang gahum pang-estado pareho sang kon paano ginakuha, ginakumpiska o ginasamad ang iban nga gubyrno ang propyedad o manggad sang mga negosyo nga nagalapas sa layi.

Q **Indi bala matuod nga may mga insidente sa nagligad kon sa diin naigo ang mga sibilyan sa mga armadong aksyon sang BHB? Indi bala ini terorismo? Ginakabig bala ninyo ini bilang *collateral damage*?**

Ginaubayan ang BHB sang malig-on nga prinsipyo kag istrikto nga polisiya nga indi paghalitan ang sibilyan nga populasyon kag likawan ang paglunsar sang mga operasyon militar nga makahalit sa mga sibilyan. Pero may mga insidente sa nagtaliwan kon sa diin aksidente nga napilasan o napatay ang mga sibilyan sa mga aksyon militar sang BHB. Masami resulta ini sang kapaslawan sa bahin sang BHB nga maghimo sang eksakto nga paniktik.

Wala nagatarget ang BHB sang mga sibilyan, o wala ginakabig nga mga *collateral damage* ang mga kaswalti nga sibilyan. Sa pihak nga bahin, pinakamataas nga prayoridad sang BHB nga pat-uron nga wala sang kaswalti nga sibilyan sa proseso sang inaway. Wala nagatarget ang BHB sang mga sibilyan nga salakyan kag nagarespeto sang mga simbolo nga makatawo pareho sang iya sang International Committee of the Red Cross (ICRC), santo sa internasyunal nga mga pagsulundan sang gera.

Antes maglunsar sang ambus batuk sa isa ka yunit militar, ginatinguhaan sang BHB nga siguruhon nga wala sang sibilyan sa sulod sang

salakyan. Indi na maisip nga mga ambus ang gin-atras pagkatapos makabaton sang impormasyon nga may sakay nga sibilyan ang salakyan.

Kon may mga kasaypanan kag nahalitan ang mga sibilyan, lubos nga pagtinguha nga maghimo ang BHB sang pagtadlong sang mga kasaypanan. Dugang sa internal nga pagtadlong-sa-kaugalingon kag mga aksyon pangdisiplina, nagatigayon ang BHB sang pagsaway-sa-kaugalingon sa atubang sang publiko kag nagatinguha nga magbayad-danyos sa biktima o ila pamilya.

Pero, ginatuhay sang PKP kag BHB ang mga sibilyan sa mga pwersa nga paramilitar, vigilante, armadong *bodyguard* sang mga indibidwal nga dapat arestuhon pero nagabato sa pag-aresto, kag iban pa nga armadong organisasyon nga suportado sang AFP. Mapaniplang sila nga ginalaragway sang AFP bilang mga “wala sang inugbato nga mga sibilyan”. Sa kamatuoran, ang mga elemento nga ini armado kag aktibo sa mga operasyon kontra-insurhensya, kag sa sini lehitimo nga mga target militar.

Q **Ano ang inyo paglantaw sa Anti-Terrorism Act?**

Ang Anti-Terrorism Act ni Duterte isa ka layi sa terorismo sang estado. Ginabaliskad sini ang mga unibersal nga mga talaksan sa matarung nga proseso. Ginabungkag sini ang burges-liberal nga prinsipyo sa layi, ginapahug sini ang mga sibil kag pangpulitika nga kinamatarung, ginasamad sini ang hudikatura, kag nagahatag-dalan sa pasismo kag pataratas nga tiraniya, malisya kag kapritso. Ini anti-demokratiko kag anti-pumuluyo. Ginatalana sini ang “ligal” nga balayon para sa malaparan nga

pagpamigos sa demokratiko nga kinamatarung. Ginabaskog sini ang buot sang mga militarista.

Ang ekstra-ordinaryo nga gahum nga ginhatag sini kay Duterte kag sa iya hubon mas nagpalig-on sa terorista nga pagginahum sang iya manugpatay-tawo nga rehimen. Ginalauman naton nga ang ATA pagagamiton para pasingkion ang kampanya batuk sa mga progresibo kag demokratikong pwersa, amo man sa konserbatibo nga mga pwersa sang oposisyon,

mas labi nga angut sang mga iskema ni Duterte para ipabilin ang kaugalingon sa gahum kag magsabwag sang pasista nga diktadurya nga mas mapintas sangsa kay Marcos.

Ang mga upisyal sa militar ni Duterte gusto gid nga gamiton ang ATA batuk sa mga aktibista kag kritiko sang rehimen. Maathag ang ila taktika: italana kag ideklarar ang CPP/NPA bilang terorista, kag *i-red tag* o bansagan ang mga ligal nga organisasyon kag mga indibidwal bilang tagasuporta, katapu kag kaalyado sang PKP/BHB agud hatagan-rason ang ila madamuan nga pag-aresto, kag madamu-

an nga pagpatay pareho sa Oplan Tokhang.

Ginpataas ni Duterte ang “anti-terorismo” kag “pagtapos sa lokal nga komunista nga armadong banggianay” sa yabi nga polisiya pang-estado nga naghatag sa militar sang sentral nga katungdanan nga padalagnon ang mga halambalanon sang estado. Ginpahigad ang doktrina sang sibilyan nga kontrol sa militar nga nakasaad sa 1987 konstitusyon. Nagakapilitan ang mga sibilyan nga ahensya nga magmartsa sa kumpas sang militar kon indi maakusahan nga nagadampig sa mga “terorista.”

Q **Ano ang mahambal mo sa nagligad nga sunud-sunod nga pagpangred-tag?**

Ang nagligad nga sunud-sunod nga pagpangred-tag sang mga upisyal sang AFP batuk sa mga personahe kag organisasyon labaw nga kulundenahon. Ang *red-tagging* daw ginamarahan ang sin-o man nga likidahon. Ang kahambog sang AFP sa pagpangred-tag nagapakita kon paano sila mangin mapintas pa gid sang ATA. Daw nagbalik kita sa madulom nga panahon sang McCarthyism sang ulihi nga bahin sang 1950 kag 1960. Bisan sin-o nga may huyog nga progresibo kag patriyotiko ginapaidalom sa antikomunista nga paglagas.

Ang pagpangred-tag kag pagbansag bilang terorista taktika nga nakadesinyo para ibutang ang mga progresibo kag demokratikong pwersa sa isa ka dependensya nga pusisyon sa pulitika kag ipalayo ang buot sang ligal nga demokratikong pwersa sa armadong rebolusyon. Ang “terorista” nga kampanya sang pagpanamad sang dungog batuk sa PKP kag BHB wala sang pulos nga pagkwestyon sa pagkamatarung sang demokratikong rebolusyon sang banwa kag ang kakinahanglanon nga maglunsar sang armadong pagbato.

Bisan pa, napamatud-an nga kontra-produktibo ang taktika nga ini. Ginadabukan sini ang pumuluyo nga magbato. Labaw sini nga

ginahayag ang ATA bilang hinganiban sang pagpamigos sa demokratiko nga mga kinamatarung sang pumuluyo. Imbes nga mag-ani sang suporta, labi nga ginapaakig sang AFP ang mas madamo nga numero sang pumuluyo kag nahimo lang nga labi sila nga mahamulag sa kadam-an.

Ang mga ginred-tag may kinamatarung nga kundenahon ang AFP kag NTF-ELCAC sa ila nga pagpanglagas. Husto lang nga iduso nila nga ang “aktibismo indi terorismo” kag ginapangayo nga respetuhon ang ila kinamatarung sa hilway nga pagpahayag. Kinahanglan man nga iduso nga indi terorismo ang pagsunod sa dalan nanday Bonifacio kag Sakay, paglunsar sang rebolusyon, pag-arms kag paglunsar sang makatarungan nga gera para sa pungsodnon nga kahilwayan.

Q Paano maapektuhan sang ATA ang PKP/BHB?

Indi ko makita kon paano paluyahon sang ATA ang BHB kag rebolusyonaryo nga armadong hublag. Ginahambal sang AFP nga pagapunggan sini ang rekrutment sang BHB sa mga syudad. Paano nila pagahimuon ini? Sa pagtapna sa kinamatarung sang mga aktibista nga hakson ang pungsodnon-demokratiko nga handum sang pumuluyo kag ila pag-organisa kag pag-alagad sa masa? Wala nagatuon sa kasaysayan ang mga pasista nga ini. Indi malutos ang isa ka rebolusyon sa pagtapna sa ideya sang rebolusyon kag pagkober sa garuk nga reyalidad sang katilingban ang nagabuyok sa pumuluyo nga mag-armas.

Sa lantaw ko, magabalik man sa mga reaksyunaryo ang ATA. Samtang indi matago ang makahaladlok kag makapiliang nga epekto

sang iligalisasyon, ang masa pat-ud nga magapamatuk kag magabato. Sa subong, ginabatuan sang pumuluyo ang pagpangred-tag sang AFP sa mga progresibo kag demokratikong pwersa kag ila mga kaalyado, abyan kag mga asosasyon.

Imbes nga tapuson ang rekrutment sa BHB, ang pagpamigos sa pungsodnon-demokratiko nga handum sa idalom sang ATA magatulod lang sa mas madamo nga mamumugon, pamatan-on, wala sang trabaho, kababainhan, kag iban pa nga sektor nga magpasakup sa rebolusyonaryo nga armadong paghimakas. Samtang ginapasingki ang pagpamigos, labi nga magabaskog ang pag-alsa sang pumuluyo.

Q Gindeklarar sang rehimen ang plano nga iupod ang PKP/BHB sa listahan sang mga nakatalana nga terorista. Plano bala ninyo nga hangkaton ini?

Wala ginakilala sang Partido kag sang NDFP ang hudisyal nga mga proseso sang reaksyunaryo nga gubyrno kag wala sang plano nga magpasakup sa mga proseso sang korte labi na sa idalom sang layi nga nakadisenyo pangunahon para tapnaon ang Partido kag ang demokratiko nga kinamatarung sang pumuluyo. Bisan ano nga proseso sa idalom sang ATA kabuangan kag dapat kundenahon sang rebolusyonaryong mga pwersa kag sang pumuluyo.

Ang plano nga italana ang PKP kag BHB bilang terorista, bisan pa man, una nga tikang pa lang sa estratehiya nga gamiton ang ATA batuk sa tanan nga demokratikong pwersa nga

basta-basta na lang bansagan nga “prente”, “tagasuporta” o “simpatisador” sang PKP kag BHB. Amo gani nga mahimo man nga ikunsiderar sang mga abugado kag iban nga interesado nga partido ang opsyon nga kwestyunon ang mga plano nga italana ang PKP sandig sa ligal nga opinyon nga ang krimen nga “terorismo” base sa ATA indi mahimo nga iaplikar sa “rebelyon” nga ginalunsar sang PKP/BHB. Ang panan-awan nga ini ginpahayag sini lang ni anay Supreme Court Associate Justice Antonio Carpio.

Q Sa idalom sang ATA, mahimo nga italana sang gub- yerno ang mga organisasyon nga ginlista sang United Nations bilang terorista, ukon ginarekwes sang iban nga pungsod o iban nga internasyunal nga entidad. Makaapekto bala ini sa PKP kag BHB?

Pareho sang ginhambal ko na, ang PKP kag BHB, sa kamatuoran, wala nalakip sa listahan sang mga terorista nga organisasyon sang United Nations Security Council. Baliskad sa paliwat-liwat nga pahayag sang AFP kag sang gubiyerno ni Duterte, wala nalakip ang PKP kag BHB sa mga listahan nga terorista sang Canada, United Kingdom kag Australia.

Ang PKP kag BHB nalakip lang sa listahan sang mga “terorista nga organisasyon” sa tatlo lang ka dumuluong nga entidad, ang United States, New Zealand kag European Union. Ang paglakip sang PKP kag BHB sa mga listahan nga ini wala sang basehan. Ginaganyat ang mga pungsod kag entidad nga ini nga gilayon nga kuhaon ang PKP kag BHB halin sa mga listahan nga ini. Kon indi mahimo ini nga gamiton sang rehimeng Duterte sa idalom sang ATA agud hatagan rason ang labi nga pagpamigos sa demokratikong mga kinamatarung. Pat-ud ko nga indi luyag sang mga pungsod kag entidad nga ini nga makilala nga nakig-himbon sa pasista nga si Duterte.

Ang pagkalakip sang PKP/BHB sa “listahan sang mga dumuluong nga terorista” sang US, mas pa, ginagamit sang State Department

para hatagan rason ang interbensyon militar sa pungsod kag ang tuigan nga bulig-militar sa AFP para sa pagbakal sang mga sarplas nga kagamitan militar sang US. Ginagamit ini subong para hatagan rason ang suporta militar para sa mahigko nga gera ni Duterte.

Sa idalom sang mga layi sang gera, ang rebolusyonaryong gubiyerno sang pumuluyo nga nakabase sa kaumhan may istatus bilang mga pwersa nga nagapakiggera, may ginasakupan nga pila ka minilyon nga pumuluyo, may teritoryo, may sistema sang administrasyon kag may hangaway sang banwa nga ara sa idalom sang kumand sini. Ini ang kaaway sa gera sang reaksyunaryo nga gubiyerno nga nakabase sa Manila sa gera sibil.

Pinakamaayo para sa internasyunal nga komunidad nga kilalahon ang rebolusyonaryong gubiyerno sang pumuluyo bilang pwersa nga nagapakiggera para mapauswag ang pag-aplikar sang internasyunal nga makatawo nga mga layi kag pagrespeto sa tawhanon nga kinamatarung kag ganyaton ang pagbalik sang sugilanon pangkalinungan nga isa ka bahin nga gintapos sang rehimeng Duterte.

Q Ginahambal ni Duterte nga ang BHB terorista bangud ginapatay ang mga suldado. Ano ang mahambal mo?

Ang PKP kag BHB nagapasakup sa isa ka gera batuk sa reaksyunaryong estado, partikular sa armadong pwersa sini. Nagahulag ang BHB sandig sa mga internasyunal nga pagsulundan sang gera, amo man sa kaugalingon sini nga pagsulundan sang disiplina.

Sa dalagan sang isa ka gera sibil, ang mga armadong elemento sa magtimbang nga bahin mapatay o mapilasan. Isa ini sa indi malikawan nga resulta sang armadong kumplikto. Pero para sa BHB, ang pagpatay sa armadong kaaway indi mismo ang katuyuan sang gera; kundi, ang katuyuan nga buhinan kag kuhaan sang ikasarang ang kaaway nga maglunsar sang gera sandig sa makitid nga interes sang nagahari nga mapiguson kag mapanghimulos.

Makapila ka beses na ini nga ginpakita sang BHB kon sa diin madinalag-on ini nga wala nagpalupok o magpatay sa armadong kaaway. Ang mga armadong kaaway nga nagsurender, nalutos, o wala sang kapasidad nga magbato maayo nga ginatratar sa tanan nga panahon. Ang mga pilason nga kaaway ginahatagan sang paunang panabang. Ang mga nadakpan nga upisyal kag suldado ginabilang nga mga bihag sang gera nga may kinamatarung.

Sa subong nga lebel sang armadong kumplikto, ang gilayon nga katungdanan sang BHB nga agawon ang mga armas sang kaaway para maarmasan ang mas madamo nga pumuluyo kag magtukod sang mas madamo nga yunit sang BHB. Ini ang rason kon ngaa masun-

son nga mabatian ang mga hangaway sang BHB nga ginapasurender na lang ang mga armas sang kaaway.

Ang maayo nga pagtrato sang BHB sa mga pilason, nagsurender, nalutos kag nadakpan nga elemento sang AFP kabaliskaran sa brutal kag mapintas nga pagtrato nga ginaagyan sang

mga Pulang hangaway sa inaway. Patas lang nga dapat matamasa sang mga armadong elemento sang BHB ang mga kinamatarung nga duna sa ila sa idalom sang Geneva Conventions kag amo ang ginahatag sang BHB sa mga pilason o napatay nga mga suldado sang AFP.

Q Ano ang mahambal mo sa mga pahayag nga terorista ang BHB sa paggamit sang mga *land mine* o nagalapas sa internasyunal nga mga layi?

Ang mga “command detonated explosive” (CDX) nga ginagamit sang BHB ginapanugutan sa idalom sang mga internasyunal nga tratado, lakip ang Ottawa Treaty. Ang tratado nga ini nagadumili lang sa *anti-personnel* nga mga “landmine” nga nagalupok kon malapakan o matandog. Sa pagkaintindi namon, ang katuyuan sang tratado amo nga para malikawan nga aksidente nga mapatay o mahalitan ang mga sibilyan. Gusto ko man sambiton bilang dugang nga ihibalo nga wala magpirma ang United States sa tratado nga ini, kag ang mga kumpanya sang US ang ara sa unahan sang pagmanupaktura sang mga ini kag iban pa nga klase sang mga lapas sa layi nga armas.

Bisan ang NDFP wala makapirma sa Ottawa Treaty, ang PKP kag BHB pila ka beses nga nagpahayag sang pag-ugyon nga ginapamatu-kan sini ang paggamit sang mga *contact-detonated landmine*. Sa praktika, ang BHB nagaga-

mit sang bomba nga hungod ginapalupok lang sa panahon sang inaway sa kontra sang armadong yunit. Ang BHB bukas nga ipaidalom ang mga armas nga ini sa inspeksyon sang mga internasyunal nga ahensya nga *humanitarian* para siguruhon ang pagsunod sini sa nagaluntad nga mga tratado.

Ginabuyok namon ang lokal kag internasyunal nga mga komunidad nga nagasakdag sang tawhanon nga kinamatarung kag makatawo nga layi nga hatagan atensyon ang nagsunson nga paggamit sang AFP sang mga *aerial bomb*. Ang pagpanghulog sang mga 500-libra nga bomba sa mga kabukiran kag kapatagan amo man ang pag-istraping nga indi lang delikado sa kabuhi sang mga sibilyan, kundi nagadulot man sang pagkasamad sang ila mga pangabuhian.

Q Ano ang reaksyon mo sa pahayag sang AFP nga napaluya na sini ang BHB kag nakatalana ini nga dugmukon ang BHB antes matapos ang termino ni Duterte?

Indi na bag-o kag wala sang kamatuoran ang mga pahayag nga ini sang AFP. Daw samad nga plaka na ang sunud-sunod nga mga pamunuan sang AFP sa nagtaliwan nga mga dekada. Pero ang tanan nga mga pahayag nga ini napaslawan sa paglapad sang BHB nga maathag nga makita sa sige-sige nga pagtaas sa lebel sang inaway banwa sa nagligad nga mga tuig. Bangud gamay lang ang resorsa sang BHB kumparar sa AFP nga ginasuportahan sang US, indi sini mahimo nga magpreserba o

magpabaskog kon wala sang suporta sang masa.

“Dugmukon ang BHB” ang nangin paliwat-liwat nga pinakatuyo sang tanan nga nagligad nga rehimen, sang ila pamunuan sang AFP kag tagsa-tagsa ka anum ka tuig nga plano nila. Napaslawan ang tanan nga nagligad nga liderato sang AFP kag mga rehimen nga malab-ot ang katuyuan nga ini. Indi na maisip kon pila ka beses nga gin-atras ang ila mga dedlayn.

Q **Ano ang mahambal mo sa mga report sang AFP nga pila ka libo nga BHB na ang nagsurender?**

Puro kabutigan ang ginabida sang AFP nga pila ka libo nga “surrenderee” sang BHB. Ang numero nga subong nagalab-ot na sa 10,000 o 15,000 malayo nga naglampas na sa nagkalinlain nga pagtantya sang AFP sa kusog sang BHB nga 3,000 tubtob 5,000. Bisan pa, halos wala nagabag-o ang pagtantya sang AFP sa numero sang mga hangaway sang BHB.

Ginatilawan nga ipaathag kag ilusot sang AFP ang ginpahabok nga numero nga ini sa pagsiling ang mga “surrenderee” ginalakipan sang mga milisyang bayan kag tagasuporta sang BHB nga nagdesisyon nga “magsumpa sang katampad” sa guberno. Sa sini, indi hungod nga ginaako sang AFP nga ang mga tawo sa mga lugar nga ini ara sa idalom sang rebolusyonaryo nga pangpulitika nga gahum kag sila, sa kamatuoran, mga manugsalakay.

Bisan pa, ang mga ginabida nga “surrende-

ree” kabahin sang multi-bilyon piso nga pagpaniplang sang AFP sa “livelihood assistance,” “housing projects” kag “community integration” kon sa diin daku nga kantidad sang pangpubliko nga pondo ang nagadiretso sa bulsa sang mga heneral sang AFP kag nahanunga nga upisyal. Sa pihak nga bahin, padayon nila nga ginapamilit nga ang BHB may pila ka libo nga hangaway para hatagan rason ang ginpahabok nga badyet para sa kontra-insurhensya kon sa diin nagakita ang mga heneral halin sa pagbakal sang mga kagamitan militar nga sobra-sobra ang gindugang nga presyo. Tanaan nga ini daku nga pagpaniplang.

Q **Sin-o subong ang ginahambal sang militar nga mga “surrenderee”?**

Ang pila ka libo nga mangunguma kag minorya nga pumuluyo nga ginaparada sang AFP bilang mga “surrenderee” sa kamatuoran biktima sang pagpaniplang, intimidasyon kag pagpamilit sang AFP. Ang ila mga kinamatarung sibil sistematiko nga ginalapas sang taktika sang militar nga arbitraryo nga pagbansag sa mga tawo bilang “suporter sang BHB” nga wala nagapasaka sang kaso sa korte batuk sa ila kon sa diin mahimo nila nga pangapinan tani ang kaugalingon. Ang pumuluyo nga ginainitan sang militar kinahanglan nga magpa-“clear” sang ila ngalan paagi sa pagpaidalom kag “pakigbuligay” sa militar sa pamahug sang pagbalos sang AFP.

Ang mga pamaagi nga ini nga ginagamit sang AFP nagadulot sang madalom nga pagkaugot sang pumuluyo bangud ginagamo ang

ila pangabuhian kag ginaipit ang ila pagpangabuhi. Sa madamo nga lugar, ginapunggan ang pumuluyo nga magbakal kag mag-istak sang bugas kag iban pa nga mga suplay sa ila balay. Nagatukod sang mga tsekpyont para pungan ang pumuluyo nga hilway maghulag. Ginadumilian ang mga mangunguma nga magtrabaho sa ila ulumhan. Ginagamit sang mga militar ang mga sibilyan nga istruktura lakip ang mga eskwelahan kag sentro sang barangay bilang mga baraks nga lapas sa internasyunal nga pagsulundan sa gera. Ang mga wala sang disiplinang kag bastos nga suldado sang AFP malain nga impluwensya bangud sa pagganyat nila sang pornograpiya kag paggamit sang droga sa mga pamatan-on. Ginagamo nila ang kalinong sa kada gab-i nila nga pag-ininom kag pataratas nga pagpalupok sang armas.

Q Ano ang mahambal mo sa “whole of nation approach” nga ginapatuman sang AFP kag sang NTF-ELCAC sa pag-away sa PKP kag BHB?

Ang “whole of nation approach” salambiton pirme sang AFP nga ginkuha sa kontra-insurhensya sang militar sang US. Ang katuyuan sini nga ipaidalom ang mga sanga kag ahensya sang gubyrno, amo man ang mga entidad nga wala nalakip sa gubyrno, sa idalom sang kumand kag pagpamuno sang militar.

Sa sini nga pagpati, ginadala sang AFP ang mga prayoridad sang mga konseho sang mga baryo kag banwa padulong sa kontra-insurhensya. Dominado sang AFP ang lokal nga gubyrno paagi sa ginatawag nga mga “peace and order council” kon sa diin nagapahilabot sila bisan sa mga plano pang-ekonomya. Ginakugmat sang AFP ang lokal nga mga upisyal. Ginapilit sang AFP ang mga konseho sang gubyrno nga magpagwa sang resolusyon nga “persona non grata” batuk sa PKP/BHB sa kahadlok nga mabalikan sang kaakig sang militar kag maakusahan nga “nagahuyog sa mga terorista”.

Madamo nga lokal nga upisyal ang wala nalipay sa pagpasilabot sang mga upisyal sang militar sa tanan nga aspeto sang sibilyan nga pagpamuno. Ang makita naton, sa kamatuoran, kon paano ginakontrol sang militar ang bilog nga estado. Ang prinsipyo nga “sibilyan kontrol sa militar” ginsamad sa ginatawag nga “whole of the nation approach” nga nagapaidalom sang tanan sa dikta kag kontrol sang AFP.

Sa pinakabasehan nga lebel, ang amo sini nga taktika sang pagpamilit kag intimidasyon nga ginahimo ni Duterte kag sang AFP nagapakita sang wala ikasarang sang reaksyunaryo nga mga sahi nga makapamuno nga indi magkadto sa hayagan nga pasista nga paagi sang pagpamigos sa pumuluyo. Pero, ang amo nga mga taktika nakasandig sa pagpamigos sang militar, sangsa pangpulitika nga pagganyat, indi sarang maglawig kag kontra-produktibo sa pangmalawigan.

Q Sa lantaw mo bala may problema sang terorismo sa Pilipinas?

Huo, may problema sang terorismo sa Pilipinas kag ini amo ang terorismo sang estado sa idalom sang rehimeng Duterte.

Sa masobra apat ka tuig na subong, ginpaidalom ni Duterte ang pumuluyong Pilipino sa wala tupong nga brutalidad kag kalainan. Ang teroristang estado ni Duterte ginatampukan sang madamuan nga pagpamatay sa peke nga gera kontra droga, ekstrahudisyal nga pagpatay sa mga aktibista nga mangunguma, tagapangapin sang tawhanon nga kinamatarung, mga organisador sang unyon, tagapangapin sang kapalibutan kag iban nga pulitikal nga personahe, sarbeylans kag pagpang-*red-tag*. Pagpangsona sa mga baryo sa kaumhan, walay hawid nga

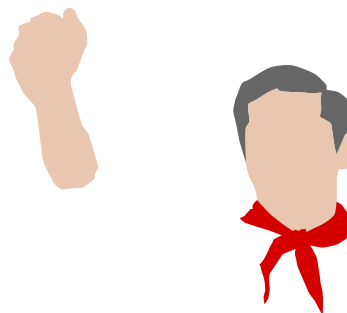
pagpanghulog sang bomba kag paggamit sang kanyon, pagpamilit sa mga tawo nga “magsurrender” nga wala sang nagakaigo nga proseso kag iban pa.

Ang terorismo sang rehimeng Duterte nagresulta sang grabe nga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung. Ang terorismo sang estado ginagamit ni Duterte para pahipuson ang iya mga kritiko kag pahugon ang oposisyon sa mabaskog nga handum nga siguruhon ang iya gahum kag padayunon ang iya paghinari nga ginaputos sang korapsyon kag pungsodnon nga pagluib.

Q May imo bala nga mensahe sa mga estudyante kag pamatan-on nga Pilipino?

Luyag patyon sang mga pasista ang ideyalismo kag patriyotiko nga diwa sang pamatan-on nga Pilipino nga sa nagtaliwan nga mga dekada naghatag-kapagsik sa pila ka henerasyon sang paghimakas para depensahan ang demokrasya, ipakigbato ang hustisya kag batuan ang mga diktadurya. Sa pagpugong sa mga pamatan-on nga aktibo nga magpasakup sa halambalanon pangkatilingban, tuyo sang mga reaksyunaryo nga ipaidalom ang tanan sa ila awtoridad kag kontrol.

Sa kritikal nga tion sang kasaysayan sang pungsod kon sa diin tuyo ni Duterte nga konsolidahon kag ipatuman ang iya tiraniko nga pagpamuno, tuman ka kritikal para sa mga pamatan-on nga ipabilin ang pagdabadaba sang rebelyon. Amo ina ang ginalauman sa inyo sang pumuluyong Pilipino.

Buru sa Impormasyon
Partido Komunista sang Pilipinas
Disyembre 2, 2020